

باز زنده سازی معماری بومی مسکن روستایی جهت بازسازی مناطق زلزله زده (نمونه موردی: روستاهای کوهستانی زاگرس جنوبی استان فارس، ممسنی)

دکتر نهال اقتصادی ، حمید نظری*

1- نهال اقتصادی (دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بیضا، باشگاه پژوهشگران جوان و
نخبگان، بیضا، ایران) nahal.eghtesady@yahoo.com

2- حمید نظری (دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و
تحقیقات فارس) hmnpars@yahoo.com

چکیده :

الگوهای مسکونی مورد استفاده روستائیان در طول قرون متوالی با توجه به شرایط محیطی، اجتماعی و اقتصادی متناسب با نیازهای ساکنین تکامل یافته و تدام این الگوها در طول زمان نشانگر عملکرد مثبت آنها و تطبیق باشرایط زندگی روستائیان است. با این وجود علی‌رغم داشتن کارکردهای مناسب و معماری بی نظیر مسکن روستایی، در سالهای اخیر فرسودگی کالبدی تعدادی از این خانه‌ها سبب شده است که در برابر سوانح طبیعی از جمله سیل و زلزله بسیار آسیب‌پذیر باشند و مشکلاتی را برای اهالی روستا به وجود آورند. از جمله این روستاهای زلزله زده، روستاهای واقع در دهستان جوزار شهرستان ممسنی پس از زلزله سال 1389 می‌باشد. بنیاد مسکن انقلاب اسلامی اقدام به بازسازی مسکن روستائیان پس از این زلزله کرده است؛ گرچه در پاره‌ای از موارد مشاهده شده است که توجه لازم در زمینه احداث خانه‌های مسکونی منطبق بر طرح‌های بومی بوده است اما به نظر می‌رسد در اکثر موارد الگوهای مورد استفاده در این بازسازی‌ها بدون در نظر گرفتن الگوهای معماری بومی، معیارهای فرهنگی، رنگ و مصالح بومی و بافت ارگانیک روستاها صورت گرفته باشد. با توجه به این که این منطقه با داشتن سابقه تاریخی طولانی دارای نوعی خاص از معماری کوهستانی می‌باشد توجه به الگوهای بومی ضروری به نظر می‌رسد. مقاله حاضر سعی در ارائه الگوی مناسب مسکونی با توجه به معماری بومی منطقه دارد .

واژگان کلیدی: معماری بومی، مسکن روستایی، بازسازی، باززنده سازی، معماری کوهستانی